

Република Србија  
ОШ „Жарко Зрењанин“  
Број: 1737  
Датум: 26.12.2023. година  
Велико Лаоле

На основу члана 19. Закона о родној равноправности („Службени гласник РС“ број 52/2021) и Правилника о изради и спровођењу плана управљања ризицима од повреде родне равноправности („Службени гласник РС“ број 67/2022), директорка ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле, дана 26.12.2023. године доноси следећи

**ПЛАН  
УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ  
РАВНОПРАВНОСТИ ЗА 2024. ГОДИНУ**

**УВОД**

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, јесте свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групе лица, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: политичкој, образовној, медијској и економској области; области запошљавања, занимања и рада, samozapoшљавања, заштите потрошача (робе и услуге); здравственом осигурању и заштити; социјалном осигурању и заштити, у браку и породичним односима; области безбедности; екологији; области културе; спорту и рекреацији; као и у области јавног оглашавања и другим областима друштвеног живота.

Непосредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако се лице или група лица, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај. Посредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако, на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса, лице или групу лица, ставља или би могла ставити, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у неповољан положај у поређењу са другим лицима у истој или сличној ситуацији, осим ако је то објективно оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа неповољније него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације на основу пола, односно рода, или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

Дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, сматра се и узнемиравање, понижавајуће поступање, претње и условљавање, сексуално узнемиравање и сексуално уцењивање, родно заснован говор мржње, насиље засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду или промени пола, насиље према женама, неједнако поступање на основу трудноће, породилског одсуства, одсуства ради неге детета, одсуства ради посебне неге детета у својству очинства и материнства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства и подстицање на дискриминацију као и сваки неповољнији третман који лице има због одбијања или трпљења таквог понашања.

Дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај поједних личних својстава може разграничити је вишеструка дискриминација или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација).

Законом о родној равноправности ( у даљем тексту: Закон) уређује се појам, значење и мере политике остваривања и унапређења родне равноправности, као и врсте планских аката у области родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређење родне равноправности. Наведеним законом се уређују обавезе органа јавне власти, послодаваца и других социјалних партнера да интегришу родну перспективу у области у којој делују.

План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности представља гаранцију родне перспективе, уродњавања и уравнотежене заступљености полова у поступањима органа јавне власти, послодаваца, осигуравајућих друштава, политичких странака, синдикалних организација и других организација и удружења.

Основни прописи који уређују заштиту принципа родне равноправности су у надлежности Устава Републике Србије, Закона о родној равноправности, Закона о забрани дискриминације, Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом, Закона о заштити права и слобода националних мањина. Родна равноправност је регулисана и Националном стратегијом за родну равноправност, а од међународних правних аката од посебног значаја је Европска повеља о равноправности мушкараца и жена на локалном нивоу. Родна равноправност остварује се, унапређује и развија спречавањем, сузбијањем и заштитом од родно засноване дискриминације и применом општих и посебних мера који омогућавају заједници да развијају иновације којима ће допринети већи степен друштвене укључености група, као и појединаца.

Република Србија је прихватила велики број међународних документа и интегрисала их у домаћи правни систем у циљу остваривања родне равноправности кроз националне законе и јавне политике. Осим докумената који су усвојени са циљем примене међународних обавеза Република Србија гарантује равноправност жена и мушкараца и обавезује све државне органе да раде на оставривању равноправности жена и мушкараца. Члан 15. Устава Републике Србије гласи „Држава јемчи равноправност жена и мушкараца и развија политику једнаких могућности“.

**ОПШТИ ДЕО О ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „ЖАРКО ЗРЕЊАНИН“ ВЕЛИКО  
ЛАОЛЕ**

<b>ОСНОВНИ ПОДАЦИ</b>		
<b>Пун назив</b>	Основна школа „Жарко Зрењанин“	
<b>Матични број</b>	07161786	
<b>ПИБ</b>	101589296	
<b>Адреса</b>	Цара Душана 141, Велико Лаоле	
<b>Подаци о одговорном лицу</b>	<b>Име и презиме</b>	Катарина Конић
	<b>Телефон</b>	012 / 346 816
	<b>Мобилни телефон</b>	063 / 142 11 01
	<b>e-mail</b>	oslaole@gmail.com

Основна школа „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле је установа која обавља делатност основног образовања и васпитања, у складу са Уставом Републике Србије, међународним правним актима, законом, подзаконским актима, Статутом и другим општим актима Школе.

Основна школа „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле у складу са потребом организовања и развоја солидарности, у свом раду и деловању залагаће се за остваривање следећих социјалних права:

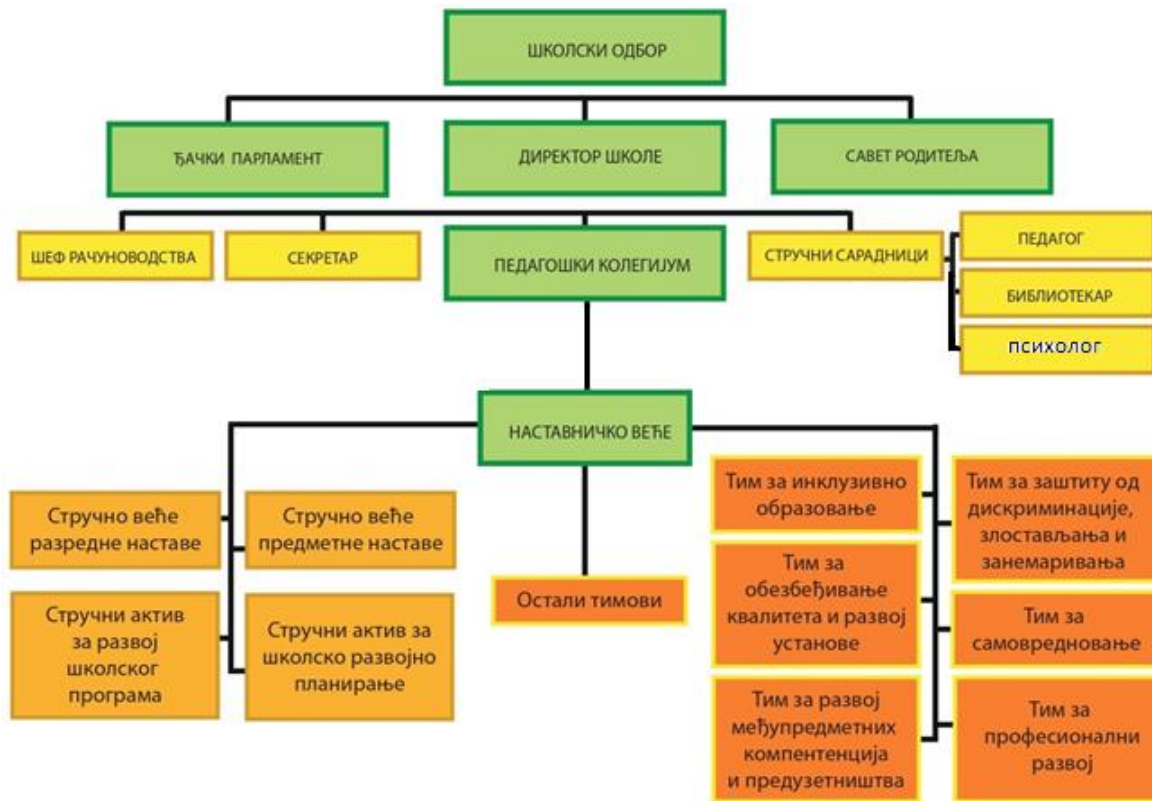
Право на запослење и једнаку могућност добијања запослења, како би се остваривале правичне зараде, односно зараде које одговарају пристојном животном стандарду;

Право на квалитетан систем социјалне заштите, који је отворен и приступачан свима, при чему ће се посебна пажња обратити на најугроженије групе;

Поштовање закона којима се регулише област рада, кроз поштовање међународних стандарда у овој области и прихватање синдиката као партнера у преговорима за успостављање колективних уговора и професионалних стандарда који се прихватају и поштују;

Увођење правног система друштвене регулације, успостављањем структура које омогућавају истински друштвени и грађански дијалог.

**Графички приказ организационе структуре школе**  
**Основна школа „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле**



**Родно осетљива статистика ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле**

Да би се добро разумеле потребе за остваривањем родне равноправности неопходна је постојање родно осетљиве статистике, родно разврстаних података и родних индикатора. То су кључни алати за формулисање, примену, надзирање, евалуацију и ревизију циљева на свим нивоима друштвеног деловања. Родно осетљива статистика обезбеђује податке за креирање и ревизију политике и програма организација како не би

производиле различите ефекте на жене и мушкарце. Поред тога, она обезбеђује веродостојне податке о стварним ефектима политика и програма на животе жена и мушкараца.

Редовно и свеобухватно праћење и приказивање родно осетљивих података омогућавају сагледавање стања у друштву (организацији) у погледу родно засноване дискриминације, као и креирање, планирање и спровођење политика и програма који су усмерени на отклањање неједнакости и унапређење положаја дискриминисаних група или дискриминисаних појединаца и појединки.

У Републици Србији је у претходном периоду значајно унапређено прикупљање података и разврставање по полу, али и даље постоји много простора за унапређење. Републички завод за статистику располаже подацима разврстаним по полу у различитим областима живота (здравство, образовање, социјална заштита, правосуђе, запосленост, зараде и пензије, коришћење времена, итд.). Србија је била прва држава ван Европске уније која је 2016. године увела Индекс родне равноправности.

ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле сваке школске године доставља статистичке извештаје о крају и почетку школске године (ШС/К и ШС/П) Републичком заводу за статистику Републике Србије, где се, између осталог, налазе и родно разврстани подаци како за запослене, тако и за ученике.

Такође, сваке календарске године доноси се План управљања ризицима и извештај о спровођењу плана управљања ризицима до 31. децембра текуће године за наредну годину и достављају се Министарству надлежном за равноправност полова односно родну равноправност.

**Број запослених ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле и полна заступљеност**

<b>УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ, РАЗВРСТАН ПО ПОЛНОЈ СТРУКТУРИ</b>	
<b>Укупно</b>	<b>43</b>
<b>Мушкарци</b>	<b>14</b>
<b>Жене</b>	<b>29</b>

<b>УКУПАН БРОЈ РУКОВОДЕЋИХ РАДНИХ МЕСТА, У СКЛАДУ СА ОПШТИМ АКТОМ ПОСЛОДАВЦА ПРЕМА ПОЛНОЈ СТРУКТУРИ ЗАПОСЛЕНИХ:</b>	
<b>Директор</b>	<b>1</b>
<b>Мушкарци</b>	<b>0</b>
<b>Жене</b>	<b>1</b>

<b>ИЗВРШИЛАЧКА РАДНА МЕСТА</b>	<b>Мушкарци</b>	<b>Жене</b>
<b>Наставници предметне наставе</b>	<b>8</b>	<b>11</b>
<b>Наставници разредне наставе</b>	<b>3</b>	<b>6</b>
<b>Стручни сарадник-педагог</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
<b>Стручни сарадник-психолог</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
<b>Библиотекар</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
<b>Секретар</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
<b>Шеф рачуноводства</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
<b>Домар/мајстор одржавања</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>Домар/ котлар</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>Чистачица</b>	<b>1</b>	<b>6</b>
<b>Кувар</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
<b>УКУПНО:</b>	<b>14</b>	<b>29</b>

### **ОПИС СТАЊА**

У ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле не постоје принципи или мере којима се мање заступљеном полу обезбеђује активно учешће у саставу и раду органа управљања и не издвајају се средства за унапређење родне равноправности.

Без обзира на непостојање мера или принципа у спровођењу родне равноправности у установи у претходном периоду није било узнемиравања, полног узнемиравања, посредне или непосредне дискриминације, као ни судских спорова из ове области.

На основу представљених бројчаних података може се констатовати да у структури запослених у ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле постоји родни јаз, и то у корист жена.

Важно је напоменути да су лица запослена у ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле примљена у радни однос по основу конкурса или пријава потребе за радницима и све је спровођено у сарадњи са Националном службом за запошљавање, уз поштовање процедура предвиђених законским и подзаконским актима. Основно мерило за запослење јесте испуњавање потребних услова предвиђених кроз опште, посебне и функционалне компетенције, које се проверавају за сваког кандидата појединачно, независно од пола, и које су посебно предвиђене за конкретно радно место и звање.

У том смислу не можемо говорити о постојању било ког облика дискриминације у структури запослених, јер ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле нема утицаја на број и полну структуру лица која ће се јавити на конкурс за запослење. Исто се односи и на директора школе који се бира на основу члана 123. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. Гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 и др. закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021).

У погледу старосне структуре запослених, међу оба пола су заступљена лица средње животне доби. Степен образовања у рангу високе стручне спреме је доминантан међу оба пола запослених.

У ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле зараде запослених исплаћују се у складу са Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. гласник РС“ бр. 44/01, 15/2002 - др. уредба, 30/2002, 32/2002 - испр., 69/2002, 78/2002, 61/2003, 121/2003, 130/2003, 67/2004, 120/2004, 5/2005, 26/2005, 81/2005, 105/2005, 109/2005, 27/2006, 32/2006, 58/2006, 82/2006, 106/2006, 10/2007, 40/2007, 60/2007, 91/2007, 106/2007, 7/2008, 9/2008, 24/2008, 26/2008, 31/2008, 44/2008, 54/2008, 108/2008, 113/2008, 79/2009 91/2010, 20/2011, 65/2011, 100/2011, 11/2012, 124/2012, 8/2013, 4/2014, 58/2014, 113/2017 - др. закон и 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон) тако да се нето зарада запосленог утврђује према објективном критеријуму и не зависи од пола запосленог. Основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада Републике Србије.

Стручно усавршавање и оспособљавање запослених није условљено полом запослених.

Мере за остваривање и унапређивање родне равноправности подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и самозапошљавања, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информационо- комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне



средине, културе, јавног информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима, политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама.

Постоје опше и посебне мере.

## **ОПШТЕ МЕРЕ**

Опште мере за остваривање и унапређивање родне равноправности јесу законом прописане мере којима се забрањује дискриминација на основу пола, односно рода, или налаже одговарајуће поступање ради остваривања родне равноправности. Опште мере обухватају и мере утврђене другим актима (декларације, резолуције, стратегије и сл), чији је циљ остваривање родне равноправности.

## **ПОСЕБНЕ МЕРЕ**

Посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности (у даљем тексту: посебне мере) су активности, мере, критеријуми и праксе у складу са начелом једнаких могућности којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у свим сферама друштвеног живота и једнаке могућности за остваривање права и слобода. Посебне мере, у складу са општим мерама прописаним Законом, одређује и спроводи Установа. Посебне мере се примењују док се не постигне циљ због којег су прописане. ОШ „Жарко Зрењанин“ Велико Лаоле нема осетно неуравнотежену заступљеност полова у органима одлучивања, као и организационој структури, па тако овакве мере нису неходне за унапређење принципа родне равноправности.

Школа ће се придржавати свих прописа у вези са заштитом мајчинства;

Школа ће оштро санкционисати евентуалне притужбе запослених усмерене на полну дискриминацију;

Школа ће радити на подизању свести свих запослених о значају родне равноправности, њеном успостављању и унапређењу;

Школа ће омогућити реализовање стручног усавршавања лица задуженог за родну равноправност.

Предвиђене посебне мере ће се спроводити континуирано у току 2023. године док се не постигне циљ због кога су прописане.

Контролу примене посебних мера ће вршити директор.

ПОДАЦИ О ЛИЦУ ОДГОВОРНОМ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ИЗ ПЛАНА  
УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Име и презиме	Јелена Томашевић
Телефон	012 / 346816
e-mail	<a href="mailto:oslaole@gmail.com">oslaole@gmail.com</a>

У Великом Лаолу

Дана 26.12.2023. године

  
Директорка школе  
*K. Konich*  
Катарина Конић